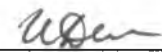

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри фінансів,
обліку і оподаткування

к.е.н., доцент Іван ДЕМЧЕНКО
01 вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансовий менеджмент»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності
*072 «Фінанси, банківська справа та страхування за ОПП Фінанси, банківська
справа та страхування, 071 «Облік і оподаткування» за ОПП Облік і
оподаткування*

(на основні ступеня вищої освіти Бакалавр)

Факультет економіки та бізнесу

2021 – 2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування та 071 «Облік і оподаткування» за ОПП Облік і оподаткування (на основні ступеня вищої освіти Бакалавр) - Мелітополь, ТДАТУ – 16 с.

Розробник: Наталя ТРУСОВА, д.е.н., професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від 01.09.2021 року

к.е.н., доцент Іван ДЕМЧЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 071 «Облік і оподаткування» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування та ОПП Облік і оподаткування (на основі ступеня вищої освіти Бакалавр)

Протокол № 1 від 02.09.2021 року

Голова, доцент _____ Анна КОСТЯКОВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальності 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		М1	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 6,9 год.	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	22 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	22 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	76 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – розроблення та використання максимально ефективних методів нейтралізації та мінімізації фінансових ризиків, механізму фінансової стабілізації підприємства.

Завдання курсу – вивчення сутності та методологічних основ фінансового менеджменту, управління фінансовими ризиками та застосування інструментів антикризового керування підприємством; набуття навичок управління грошовими потоками, прибутком, інвестиціями, активами; оволодіння методикою визначення вартості капіталу та з'ясування способів оптимізації його структури.

Предмет курсу – управління грошовими потоками і прибутком, активами і капіталом, інвестиціями і фінансовими ризиками підприємства.

Освітня компонентна забезпечує набуття здобувачами ВО:

- *Загальних компетентностей:*

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- *Спеціальних (фахових компетентностей):*

ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ФК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- *Програмних результатів навчання:*

РН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

РН02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і 2 методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

РН04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати

інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

PH09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

PH10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

PH11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

PH12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

PH13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

PH15. Володіти практичними навичками з використання сучасних інформаційно - комп'ютерних технологій для складання й аналізу податкової, фінансової та статистичної інформації

PH17. Обґрунтовувати джерела фінансового забезпечення діяльності на мікро-, мезо- та макрорівні та оцінювати ефективність їх використання.

- **soft skills** - управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ, УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ, АКТИВАМИ ТА ПРИБУТКОМ

ТЕМА 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту [8, с.9-14], [9, с. 11-22], [10, с.10-52], [11, с. 13-18], [12, с. 6-10], [13], [15], [16, с.9-23]

Суть фінансового менеджменту. Етапи розвитку та становлення науки «Фінансовий менеджмент». Необхідність, мета та значення фінансового менеджменту в загальному управлінні підприємством. Принципи фінансового менеджменту.

Функції менеджменту як керуючої системи стосовно розробки і реалізації фінансової стратегії підприємства, формування ефективних інформаційних систем, здійснення аналізу різноманітних аспектів його фінансової діяльності, планування та здійснення контролю за основними напрямками фінансової діяльності.

Механізм фінансового менеджменту та його складові елементи.

ТЕМА 2. Система забезпечення фінансового менеджменту [8, с.21-55], [9, с. 26-66], [10, с.54-86], [11, с. 46-66], [14], [15], [16, с.33-55]

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Загальні принципи формування організаційної системи. Концепція і типи "центрів відповідальності" на підприємстві. Етапи формування системи організаційного забезпечення фінансового управління на підставі центрів відповідальності

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Система інформаційного забезпечення (інформаційна система) фінансового менеджменту. Вимоги до фінансової інформації. Показники інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.

Системи і методи внутрішнього фінансового контролю. Сутність внутрішнього фінансового контролю. Основні принципи і етапи фінансового контролінгу.

ТЕМА 3. Управління грошовими потоками на підприємстві [8, с.392-425], [9, с. 542-599], [10, с.88-115], [16, с.56-90], [28, с. 252-282].

Поняття грошового потоку. Місце управління грошовими потоками в фінансовому менеджменті. Класифікація та характеристика грошових потоків за видами, напрямками руху, обсягами, рівнем достатності, безперервністю і часом формування.

Суть та мета управління грошовими потоками. Принципи управління грошовими потоками та порядок його здійснення.

Мета та об'єкти оптимізації грошових потоків. Фактори, що впливають на обсяг і час формування грошових потоків підприємства. Методи оптимізації потоків за обсягами.

ТЕМА 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках [8, с.63-95], [10, с.117-152], [11, с. 77-93], [16, с.91-120]

Поняття та основні положення концепції вартості грошей у часі. Оцінювання вартості грошей у часі як основа фінансово-економічних розрахунків. Фактори, що впливають на зміну вартості грошей. Базові поняття концепції.

Майбутня вартість грошей: суть та методика розрахунку. Приріст вартості. Теперішня вартість грошей: суть та методика розрахунку. Дисконтування вартості. Ануїтет. Визначення майбутньої, теперішньої вартості ануїтету і величини одноразових платежів. Методика врахування впливу інфляційних процесів на вартість грошей.

ТЕМА 5. Управління прибутком [7], [8, с.255-286], [9, с. 327-360], [10, с.154-182], [11, с. 216-221], [12, с.31-40], [14], [16, с.122-177], [27, с.223-263], [28, с.313-315], [32, с.64-85].

Управління доходами підприємств і організацій. Види доходів та їх характеристика. Цінова політика підприємства: зміст і механізм формування. Види витрат підприємства та порядок управління ними.

Управління прибутком. Види прибутку. Моделі управління формуванням операційного прибутку. Операційний важіль (ліверидж) як механізм управління формуванням прибутку та особливості його використання в фінансовому управлінні. Фінансовий важіль (ліверидж). Ефект фінансового важеля (лівериджу): суть, методика розрахунку.

ТЕМА 6. Управління активами [2], [3], [4], [5], [8, с.101-204], [9, с. 166-271], [10, с.183-220], [11, с. 232-268], [16, с.179-224], [32, с.157-187].

Сутність оборотного капіталу та основні підходи до його формування.

Аналіз та управління виробничими запасами. Основні моделі розрахунку оптимальної величини виробничих запасів. Аналіз і управління дебіторською заборгованістю. Сучасні підходи до інкасації дебіторської заборгованості. Аналіз та управління коштами та їх еквівалентами. Розрахунок фінансового циклу. Аналіз руху коштів. Прогнозування грошового потоку. Визначення оптимального рівня коштів. Модель Баумоля, Міллера - Орра.

Сутність та класифікація необоротних активів підприємства. Етапи управління необоротними активами. Джерела фінансування необоротних активів підприємства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ, РИЗИКАМИ. ФІНАНСОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ

ТЕМА 7. Вартість і оптимізація структури капіталу [1], [2], [6], [8, с.211-332], [9, с. 287-4 7], [10, с.222-273], [11, с. 271-388], [12, с.187-193], [16, с.225-273]

Економічна сутність капіталу. Місце та значення управління капіталом у системі фінансового менеджменту. Характеристика капіталу за різними формами власності.

Мета та завдання процесу формування капіталу. Політика формування власних фінансових ресурсів, етапи її здійснення. Особливості формування позикового капіталу.

Оптимізація структури капіталу як завдання управління фінансовою діяльністю підприємства. Фактори, що впливають на структуру капіталу.

ТЕМА 8. Управління інвестиціями [8, с.341-383], [9, с. 432-532], [10, с.275-326],

[11, с. 411-431], [12, с.141-143], [16, с.275-321], [35, с.581-613].

Сутність і форми інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства.

Управління капітальними інвестиціями. Класифікація інвестиційних проектів.

Оцінювання ефективності інвестиційних проектів. Показники оцінювання ефективності інвестицій.

Управління джерелами фінансування капітальних інвестицій. Класифікація основних джерел фінансування інвестиційних проектів. Децентралізовані джерела фінансування.

Управління фінансовими інвестиціями. Оцінювання вартості цінних паперів.

Методи оцінювання ефективності фінансових інвестицій. Оцінювання вартості облігацій і акцій.

Управління формуванням портфеля фінансових інвестицій. Типи фінансових портфельів. Види портфеля цінних паперів. Диверсифікація портфеля.

ТЕМА 9. Управління фінансовими ризиками. Методи оцінювання фінансових ризиків [8, с.431-470], [9, с. 613-677], [10, с.329-354], [11, с. 431-445], [16, с.323-363]

Місце ризику в діяльності підприємства в умовах ринкового середовища.

Характерна особливість фінансових ризиків. Класифікація ризиків, їх характеристика за видам, об'єктами, комплексністю, місцем виникнення. Принципи управління ризиками.

Внутрішні механізми нейтралізації негативних наслідків дії фінансових ризиків. Зовнішні механізми нейтралізації ризиків.

Страховання як метод нейтралізації впливу фінансових ризиків на діяльність підприємства.

ТЕМА 10. Аналіз фінансових звітів [1], [2], [10, с.356-457], [11, с. 98-151], [12,

с.65-139], [16, с.365-424], [17, с.274-297], [19], [24], [28], [29], [30], [31], [32], [35,с.618-669].

Сутність, завдання та методи аналізу фінансових звітів.

Аналіз бухгалтерського балансу. Горизонтальний і вертикальний аналіз фінансової звітності.

Оцінювання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

Аналіз звіту про рух коштів. Оцінка звіту про власний капітал.

Аналіз ліквідності та фінансової стійкості підприємства. Типи фінансової стійкості підприємства. Показники фінансової стійкості підприємства.

Аналіз прибутковості підприємства. Показники прибутковості підприємства.

ТЕМА 11. Внутрішньфірмове фінансове прогнозування та планування [8, с. 55-64], [10, с.460-504], [11, с. 154-203], [12, с.43-64], [16, с.425-476], [17, с.42-54], [32, с. 325-340].

Фінансове планування і прогнозування як важлива умова ефективного здійснення господарської діяльності підприємства. Суть фінансового планування та його організації. Методи фінансового планування та прогнозування.

Прогнозування фінансової діяльності підприємства.

Поточне планування: суть, інформаційна база та призначення. Види поточних планів підприємства та їх характеристика.

Система оперативного планування фінансової діяльності. Види бюджетів.

Мета, завдання та види планування руху коштів підприємства. Завдання оперативного планування руху грошових потоків підприємства. Платіжний календар. Форми та види платіжного календаря, їх характеристика.

ТЕМА 12. Антикризове фінансове управління підприємством [8, с. 686-752], [10, с.507-563], [11, с. 446-469], [14], [16, с.478-517], [17, с.473-524], [32, с. 341-427], [35, с.672-683], [37], [38].

Поняття та фінансове оцінювання банкрутства. Методика прогнозування банкрутства. Система попереднього регулювання загрози банкрутства підприємства. Прогнозування кредитоспроможності підприємства. Механізм фінансової стабілізації підприємства. Суть завдання управління фінансовою санацією. Форми санації, фінансові наслідки банкрутства. Внутрішній механізм фінансової стабілізації. Управління залученням зовнішніх фінансових джерел.

Фінансові наслідки банкрутства. Організація та фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту, управління грошовими потоками, активами та прибутком							
1,2	Лекція 1	Теоретичні та організаційні основи і фінансового менеджменту	4	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Оцінка фінансово стану та результатів фінансово-господарської діяльності підприємства	-	-	4	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	5	2
3	Лекція 2	Система забезпечення фінансового менеджменту	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Оцінка грошових потоків підприємства	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	6	2
4	Лекція 3	Управління грошовими потоками на підприємстві	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Вартість грошей в часі і її використання	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу за темою «Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках»	-	-	-	6	2
5	Лекція 4	Управління прибутком	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Управління прибутком. Операційний леверидж.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	5	2
6	Лекція 5	Управління активами.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Управління окремими видами оборотних активів.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	6	2
7,8	Самостійна	Підготовка до ПМК 1				10	

	робота						
	ПМК 1	Підсумковий контроль за модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			12	-	12	38	35
Змістовий модуль 2. Визначення вартості та оптимізації структури капіталу. управління інвестиціями, ризиками. фінансове прогнозування та планування							
9	Лекція 6	Вартість і оптимізація структури капіталу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Фінансовий леверидж. Оптимізація структури капіталу.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	6	2
10	Лекція 7	Управління інвестиціями	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Управління інвестиціями	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	5	2
11	Лекція 8	Управління фінансовими ризиками. Методи оцінювання фінансових ризиків.	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Оцінка фінансових ризиків.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	6	2
12	Лекція 9	Аналіз фінансових звітів. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Планування операційної діяльності (бюджетування)	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	6	2
13	Лекція 10	Антикризове фінансове управління підприємством	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Діагностика банкрутства підприємства	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Робота на освітньому порталі.	-	-	-	5	2
14,15	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2					10

<i>Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.</i>	10	-	10	38	35
<i>Екзамен</i>					30
<i>Всього з навчальної дисципліни – 120 год.</i>					100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУ-ЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Виникнення і етапи розвитку фінансового менеджменту.
2. Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту на підприємстві.
3. Предмет і об'єкт фінансового менеджменту.
4. Принципи та функції фінансового менеджменту.
5. Механізм фінансового менеджменту.
6. Поняття системи забезпечення фінансового менеджменту.
7. Підсистема організаційного забезпечення фінансового менеджменту.
8. Підсистема інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.
9. Підсистема оцінки фінансово стану підприємства.
10. Підсистема фінансового планування і прогнозування.
11. Підсистема фінансового контролю.
12. Суть і класифікація грошових потоків підприємства.
13. Необхідність, основні принципи, цілі і завдання управління грошовими потоками підприємства.
14. Етапи організації управління грошовими потоками.
15. Оптимізація грошових потоків.
16. Суть і практичне використання оцінки вартості грошей в часі.
17. Майбутня вартість грошей, її визначення і використання у фінансових розрахунках.
18. Справжня вартість грошей, її визначення і використання у фінансових розрахунках.
19. Фінансові ренти (ануїтети) і їх практичне використання.
20. Управління доходами і витратами підприємств.
21. Цінова політика підприємства, методи встановлення цін.
22. Управління прибутком в процесі господарської діяльності підприємства.
23. Операційний леверидж як механізм управління формуванням прибутку.
24. Фінансовий важіль.
25. Суть і значення управління активами підприємства.
26. Зміст і задачі управління оборотними активами.
27. Управління дебіторською заборгованістю.
28. Управління грошовими коштами.
29. Управління запасами.
30. Управління необоротними активами.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУ- ЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Економічна суть капіталу та значення управління ним у системі фінансового менеджменту

2. Принципи формування капіталу новостворюваного підприємства.
3. Політика формування власних фінансових ресурсів.
4. Політика залучення позикових засобів.
5. Вартість капіталу і принципи її оцінки.
6. Оптимізація структури капіталу.
7. Сутність і класифікація інвестицій.
8. Мета, сутність і задачі управління інвестиціями.
9. Управління капітальними інвестиціями.
10. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.
11. Управління джерелами фінансування капітальних інвестицій.
12. Управління фінансовими інвестиціями.
13. Методи оцінки ефективності фінансових інвестицій.
14. Управління формуванням портфеля фінансових інвестицій.
15. Сутність і класифікація фінансових ризиків.
16. Основи управління фінансовими ризиками підприємства.
17. Оцінка фінансових ризиків.
18. Внутрішньофірмові механізми зменшення фінансових ризиків.
19. Механізми зовнішнього зменшення дії фінансових ризиків.
20. Сутність, завдання та методи аналізу фінансових звітів.
21. Аналіз бухгалтерського балансу.
22. Оцінка звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).
23. Аналіз звіту про рух грошових коштів.
24. Оцінка звіту про власний капітал.
25. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.
26. Прогнозування і планування як основа управління підприємством.
27. Бюджетування як сучасна система планування на підприємстві.
28. Перспективне фінансове планування (бюджетування) на підприємстві.
29. Поточне фінансове планування (бюджетування) на підприємстві.
30. Оперативне фінансове планування (бюджетування) на підприємстві.
31. Сутність та основні завдання антикризового фінансового управління підприємством
32. Система раннього попередження та реагування
33. Прогнозування банкрутства підприємства
34. Управління фінансовою санацією підприємства
35. Фінансова санація в ході провадження справи про банкрутство
36. Реструктуризація підприємства в системі антикризового фінансового управління

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Закони и постанови

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.06.1999 р. № 966 IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Мінфін України від 07.02.2013 №73 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
3. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8
4. «Нематеріальні активи»: наказ Мінфін України від 18.10.1999 р. № 242 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>
5. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9
- а. «Запаси»: наказ Мінфін України від 20.10.1999 р. № 246 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
6. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10
- а. «Дебіторська заборгованість»: наказ Мінфін України від 8.10.1999 р. № 237 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
7. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11
- а. «Зобов'язання»: наказ Мінфін України від 31.01.2000 р. № 20 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
8. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15
- а. «Доход»: наказ Мінфін України від 29.11.1999 р. № 290 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
9. Бланк И. А. Финансовый менеджмент. - К.: Ника-Центр, Эльга. – 2002. – 528 с..
10. Бланк І.О., Ситник Г.В. Управління фінансами підприємств. - К.: Нац. торг.-екон. ун-т. - 2006. – 780 с.
11. Воробьев Ю.Н. Финансовый менеджмент: [Учебное пособие]. – Симферополь: Таврия, 2007. – 632 с.
12. Крамаренко Г. О., Чорна О.С. Финансовый менеджмент. 2-ге вид. : [Підручник]. – К.: Центр учбової літератури. - 2009. – 520 с.
13. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Финансовый менеджмент: [Навчальний посібник]. – Херсон: Олді-плюс, 2009. – 256 с.
14. Савчук В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент. – К.: Издательский дом «Максимум», 2005. – 884 с.
15. Финансовый менеджмент: теория и практика: [Учебник] / Под ред. Е. С. Стояновой. – 5-е изд. – М.: Перспектива. – 2002. – 512 с.
16. Финансовый менеджмент : [Навч. посібн.] / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева.
17. К.: ЦУЛ. - 2002. – 496 с.
18. Финансовый менеджмент: [Підручник]/ Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - К: КНЕУ, 2008. – 536 с.

Допоміжна

1. Базилінська О.Я. Финансовый анализ: теория і практика: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл.– Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.

2. Брігхем Є.. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ - К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
3. Буряк П. Ю., Римар М. В. та ін. Фінансово-економічний аналіз / під заг. ред. П.Ю. Буряк, М. В. Римар. – К.: ВД Професіонал. –2004. – 528 с.
4. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НЮС, 2000. – 416 с.
5. Вороб'єв Ю.Н. Финансовый капитал предприятий: теория, практика, управление. – Симферополь: Таврия, 2002. – 363 с.
6. Гридчина М.В. Финансовый менеджмент: Курс лекций. – К.: МАУП, 1999. – 136 с.
7. Дем'яненко І.В. Фінансова стабілізація підприємства і механізми її забезпечення. – К. Інститут аграрної економіки, 2001. – 72 с.
8. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП. – 152 с.
9. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 768 с.
10. Козак В.Г. Козак Г.Я. Аналіз фінансового стану акціонерного товариства: Науково-практ. Посіб. – К.: Аграрна наука, 2000р. – с. 178.
11. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник. – К.: Знання. – 2000. – 354 с.
12. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: Навч. посібник. – К.: КНЕУ. – 2004. – 365 с.
13. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. – К.: Вища школа. – 2003. – 286 с.
14. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства: науково-методичне видання / За ред. д. е. н., проф. А.В.Чупіса. – Суми: Видавництво „Довкілля”. – 2001. – С. 404.
15. Павловська О. В., Притуляк Н. М. Фінансовий аналіз: Навчально-методологічний посібник для самост. Вивч. Диск. – К.: КНЕУ. – 2002. – С. 388.
16. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник. – 4-ге видання, перероб. та допов. – К.: КНЕУ. – 2002 р. – 348 с.
17. Прокопенко І. Ф., Ганін В. І., Петрова З. Ф. Курс економічного аналізу: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Прокопенка І. Ф. – Харків: Легас. – 2004. – 266 с.
18. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту. Навчальний посібник. – К.: Скарби, 2003. -238 с.
19. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник. – К.: Знання. – 2005. – 662 с.
20. Смоленюк П. С. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. – Хмельницьк.: Еврика. – 2002. – 224 с.
21. Терещенко О.О. Фінансова санація і банкрутство підприємства: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 430 с.
22. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ: <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Джерела Інтернет